

Trafikverkets ärendenummer

TRV 2021/27435

Motpartens ärendenummer

[Motpartens ärendenummer]

Dokumentdatum

2021-04-21

Avsiktsförklaring – Västerås Västra

Kryssmarkera de alternativ som avsiktsförklaringen avser.

Denna avsiktsförklaring avser planlägningsprocessen och/eller byggande för åtgärder och innefattar:	
☒	Medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur
☒	Samfinansiering med olika statliga anslag/finansier
☐	Samverkan där respektive part äger sin anläggning och finansierar sin del
☐	Samverkan där annan part äger och finansierar sin anläggning och Trafikverket - bevakar genomförandet när anläggningen är i anslutning till statens anläggning, eller - får i uppdrag att genomföra åtgärden

Mellan nedanstående parter träffas härmed följande avsiktsförklaring.

§1 Parter

Trafikverket, region Öst, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan Trafikverket

Västerås kommun, org.nr 212 000-2080, Västerås stad, Stadshuset, 721 87 Västerås, nedan Staden

Region Västmanland org.nr. 232100-0172, Regionhuset, 721 89 Västerås, nedan Regionen

Parterna har inlett diskussioner i syfte att de ska verka för att genomföra följande åtgärder:

- Trafikverket ska genomföra flytt av uppställningsmöjligheter till Västerås Västra. Enligt det förslag som redovisats i revidering av utredningsalternativ för "FU Västerås Västra Omloppsnära tjänster". Dokumentdatum 2020-03-25, TRV 2019/93814.

Detaljutförandet är inte beslutat och ändringar i omfattning och spårlayout kan förekomma.

Denna avsiktsförklaring har ett direkt samband med och beroende av Avsiktsförklaring – Västerås resecentrum, TRV 2021/27433 som tecknats mellan staden och Trafikverket.

Avsikten är att genomförandet ska ske med medfinansiering från staden samt samfinansiering från Regionen.

Intill dess att avtal om medfinansiering och samfinansiering träffats mellan parterna ska följande avsiktsförklaring gälla mellan parterna.

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i denna avsiktsförklaring.

Grundutförande: Den trafikala lösning som Trafikverket föreslår för att lösa en trafiksituation. I denna avsiktsförklaring ska TDOK 2013:0235

Dokumentdatum
2021-04-21

Trafikverkets förhållningssätt till etablering av anläggning för tjänst i järnvägens sidosystem version 2.0 uppdaterad 2018 gälla.

Tillägg: De förbättringar/anpassningar som annan part föreslår för att lösa trafiksituationen utöver det som ingår i statens ansvar. Begreppet används i samband med medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur.

S3 Syfte och bakgrund

Avsiktsförklaringens syfte är att parterna ska verka för att nå en överenskommelse om ansvar och kostnader för genomförandet av aktuell åtgärd och, i förekommande fall, hur det framtida ansvaret för infrastrukturen ska fördelas.

Parternas avsikt är att träffa avtal om medfinansiering och samfinansiering samt samverkan enligt de huvudprinciper som framgår i denna avsiktsförklaring.

Beskrivning av åtgärd och finansiärernas nytta och motivering till finansiering

Avsiktsförklaringen avser byggnation enligt § 1 i denna avsiktsförklaring. Västerås Västra avses att samfinansieras av Regionen och medfinansieras av staden då den ger bättre uppställningskapacitet samt underlättar för ombyggnaden av Västerås C med tillhörande bussterminal. Omloppsnära tjänster kan också utföras på ett säkrare sätt.

Mer än var tionde arbetande i Västmanlands län pendlar idag till ett annat län, på samma sätt som nästan var tionde person som arbetar i länet kommer från ett annat län. Sedan början på 2000-talet har inpendlingen till länet ökat med 50 % och utpendlingen från länet med över 30 %. Mellan länets kommuner är pendlingen ännu större, och domineras då av pendling till och från Västerås. Över länsgränsen är pendlingsrelationerna särskilt starka till Eskilstuna, Stockholm och Örebro.

Sker den prognostiserade och planerade utvecklingen kommer resenärslödet vid Västerås resecentrum att öka 70% från 2014 till år 2040, enligt Sampers.

Västerås stad har fastslagit att projekt Mälarporten med resecentrum har hög prioritet för att klara de ökande reseströmmarna och behovet av hållbar stadsutveckling i områdena Kungsängen, Ängsgärdet, Kopparlunden som ligger i direkt anslutning till planerat resecentrum.

Dagens uppställningsmöjlighet vid Västerås C kommer att försvinna när stationen byggs om samtidigt som den prognosticerade trafikökningen ställer krav på ökad kapacitet för uppställning.

Tidigare studier och utredningar

- Idéstudie Västerås bangård – framtida trafik, funktion och utformning, 2012
- Idéstudie: Framtida tåguppställning och depåverksamhet i Västerås, 2012
- Åtgärdsvalsstudie Järnvägen i Västerås, 2013
- Samrådsunderlag Västerås C och uppställning för persontåg, 2013
- Funktionsutredning Västerås västra rangerbangård, 2015
- Funktionsutredning Västerås C, ökad tillgänglighet, 2015
- Spårskiss, 2019
- Funktionsutredning – Västerås C Bangård, etapp spår 5-6, 2019
- Funktionsutredning Västerås västra, omloppsnära tjänster, 2019
- Fotgängarsimulering RC Västerås, 2019
- Samrådshandlingar för Dp 1811 med tillhörande utredningar
- Framtidens kollektivtrafik, slutrapport 2019

Dokumentdatum
2021-04-21

- Bilaga för handlingsplan för bostadsförsörjning, 2019. Bilaga 1 Fakta om befolkning, bostadsbyggande och planberedskap 20190618
- Nyttöanalys Västerås resecentrum, 2019
- Prognos för persontrafiken 2040 Trafikverkets basprognoser 180401, 2018
- Slutrapport 3B, 2011
- Gång- och cykelflödesanalys, Spacescape, 2020
- Storregional systemanalys för Stockholm-Mälardalen, 2020

§4 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal avseende medfinansiering/samfinansiering och samverkan för åtgärden

Parterna har tidigare träffat följande avsiktsförklaringar relaterade till åtgärden. Den nu träffade avsiktsförklaringen ersätter tidigare tecknade avsiktsförklaringar:

Avsiktsförklaring avseende funktionsutredning för flytt av uppställningsspår med servicefunktioner vid Västerås västra, Motorvagnsdepå (TRV 2018/29419) (V-ås stad DNR 2017/00323) (Region Västmanland RV180343)

§5 Beskrivning av åtgärder, kostnader och finansiering

Avsiktsförklaringen avser fördelningen av ansvaret för de fysiska planeringsåtgärderna kopplade till de infrastrukturella järnvägsrelaterade åtgärderna, gränsdragning för ägande, byggande, drift- och underhållsansvar och finansieringslösningar för dessa.

Avsiktsförklaringen omfattar följande åtgärder:

Åtgärder i den statliga infrastrukturen

Uppställningsspår med servicefunktioner. Idag finns det uppställningsfunktion inom bangården för Västerås C om ca 900 spårmeter. Behovet av uppställning ökar i samband med resandöknings. Det finns sedan tidigare avsiktsförklaring gällande utredning denna funktion och den har utförts av Trafikverket. Funktionsutredningen som har utförts innehåller både en utökad uppställningsfunktion till ca 1 290 m, men även ökade möjligheter till service och underhåll av tåg samt möjligheten att slå isär och koppla ihop tåg. Flytt av denna funktion från Västerås C är också en förutsättning för att kunna utveckla och utöka bangården för resande.

Åtgärder i sammandrag:

- Ca 14 växlar byts ut
- Spårbyten på hela eller delar av spår g1, 5 och 14 (totalt ca 900 m).
- Upprustning av spår 11 och 13 (totalt ca 1 000 m)
- Rivning av spår 12 ca 450 m
- 3st lokvärmeposter
- Anläggning av gångväg istället för spår 12 samt söder om spår 14 (totalt ca 900 m)
- Stängsling mellan spår 10 och 11 samt söder om spår 14 (totalt ca 1 500 m)
- Kanalisation och signaltekniska åtgärder, styrteknik för växlar
- Ombyggnad av ställverk

Finansiering

De totala kostnaderna, inkl. kostnader för projektledning och projektering, för åtgärden är för närvarande uppskattade till ca 108 miljoner kronor (mnkr) i prisnivå (2019-06) där inget annat anges.

Trafikverket ansvarar för 78 mnkr av kostnaden.

Dokumentdatum
2021-04-21

Staden ansvarar för 15 mnkr av kostnaden. (medfinansiering)
Regionen ansvarar för 15 mnkr av kostnaden. (samfinansiering)

Grundutförande och tillägg

Hela Åtgärden med totalkostnad 108 mnkr avser grundutförande enligt TDOK 2013:0235 Trafikverkets förhållningssätt till etablering av anläggning för tjänst i järnvägens sidosystem version 2.0 uppdaterad 2018.

Regionen och staden finansierar del av grundutförandet då man ser en nytta för framförallt TIB (Tåg I Bergslagen) men även indirekt då flytten av uppställning är en förutsättning för en bättre funktionalitet på Västerås C, varför medfinansiering/samfinansiering anses relevant. Inga tilläggsutföranden är aktuella.

Kostnadsförändringar och prisnivåomräkning

Regionen och staden bidrar med en fast summa till åtgärden i prisnivå 2019-06.

Prisnivåomräkning ska ske med "investerings-index banhållning".

Kostnader för ägande respektive drift och underhåll i förvaltningsskedet ingår inte i ovan angivna totala kostnader.

§6 Principer för fördelning av ansvar

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket ska utföra eller låta utföra åtgärderna inom det statliga åtagandet och Regionens åtagande.
2. Trafikverket ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförande av det som Trafikverket och Regionen ansvarar för.

Regionens ansvar

1. Regionen ska utföra eller låta utföra de åtgärder som ingår i det regionala åtagandet.
2. Regionen ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförandet av åtgärderna som regionen ansvarar för.

Stadens ansvar

1. Staden ska utföra eller låta utföra de åtgärder som inte ingår i det statliga eller regionala åtagandet.
2. Staden ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförandet av åtgärderna som staden ansvarar för.

Banhållningsansvar

Parterna ska verka för följande lösning när det gäller banhållningsansvar.

Ägande av anläggningen i förvaltningsskedet.

Trafikverket äger uppställningsspår och övrig utrustning enligt § 5 vid Västerås Västra.

Ansvar för drift och underhåll i förvaltningsskedet.

Trafikverket ansvarar för drift och underhåll av uppställningsspår och övrig utrustning enligt § 5 vid Västerås Västra.

Dokumentdatum
2021-04-21

§7 Principen för parternas samarbete och framtagande av medfinansiering/samfinansiering och samverkansavtal

Planering och genomförande ska ske i nära samverkan mellan parterna.

Parterna ska ta fram ett medfinansieringsavtal/samfinansieringsavtal för objektet under förutsättning att det då bedöms aktuellt samt att dess genomförande ska ske med medfinansiering och samfinansiering.

§8 Förutsättningar för avsiktsförklaringens giltighet

Denna avsiktsförklaring ska inte anses utgöra ett legalt bindande avtal och parts underlåtelse att fullgöra vad som i övrigt stadgas här i ska inte medföra någon skadeståndsskyldighet.

Om parterna inte träffat avtal om medfinansiering och samfinansiering senast 2023-06-01 är inte denna avsiktsförklaring längre gällande mellan parterna.

Vidare upphör avsiktsförklaring att gälla om:

1. regeringen inte godkänner åtgärden och finansieringen (*gäller namngivna investeringar i nationell plan samt länstransportplan*)
2. Erforderliga politiska beslut inom kommun och region inte fattas

Vidare är parterna medvetna om att ett genomförande av åtgärderna i denna avsiktsförklaring är beroende av flera myndighetstillstånd och andra beslut bland annat i frågor beträffande åtgärdsplaner, detaljplaner, väg- och järnvägsplaner m.m. Parterna är således införstådda med att ändringar i överenskommelsen, liksom ytterligare överläggningar angående innehållet i densamma därför kan bli nödvändiga.

Eventuella ändringar i och tillägg till denna avsiktsförklaring gäller endast om de är skriftliga och undertecknade av samtliga parter.

Avsiktsförklaringen har upprättats i tre (3) likalydande exemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Ort och datum

Ort och datum

Trafikverket
(Namnförtydligande)

Region Västmanland
(Namnförtydligande)

Ort och datum

Ort och datum

Västerås Stad
(Namnförtydligande)

Västerås Stad
(Namnförtydligande)